

TWEE STOLPERSTEINE VOOR DE CRABETHSTRAAT 51

Door Soesja Citroen

Het afgelopen jaar passeerden acht adressen met Stolpersteine de revue in de wijkkrant. De Crabethstraat 51 is voorlopig het laatste adres. In november dit jaar komen er weer nieuwe Stolpersteine in Gouda.

Pension in de Crabethstraat

In de stoep voor de Crabethstraat 51 liggen twee Stolpersteine voor Mietje Frank-Cats (68) en Lotty Hirsch-May (59). Het huis was vroeger een pension. Mietje woonde ruim zes jaar op dit adres, Lotty twee jaar met haar man Ludwig.

WEDUWE MIETJE

Mietje Frank-Cats was een geboren en getogen Goudse. Haar vader Elias was koopman in manufacturen. De familie Cats was een oude Joods-Goudse familie. Mietje trouwde in 1903 met koopman Jakob Frank uit Meppel, hij was 31, zij 29 jaar. Na dertig jaar huwelijk overleed Mietjes echtgenoot. Zo kwam ze in mei 1936 als weduwe terecht in het pension. Tot de bezetting zal ze hier in relatieve rust hebben gewoond, vlak bij station en park en ook dicht bij het centrum. Daarna werd de situatie allengs slechter en kwam de genocide eraan.

OPGEPAKT MET WIJKGENOTEN

Half oktober 1942 pakte de politie Mietje op en bracht haar in een grote groep Joodse stadgenoten over naar Amsterdam. Onder de gearresteerden bevonden zich ook het echtpaar Engländer en hun bejaarde overbuurman Izak van Dantzig van de Piersonweg en het echtpaar Silberberg van de Kattensingel. De groep zal eerst nog een week vast hebben gezeten in de overvolle Hollandsche Schouwburg. Daarna werden ze vastgezet in doorgangskamp Westerbork. De volgende dag al volgde Mietjes deportatie naar

Auschwitz. Hier werd ze direct om het leven gebracht.

VLUCHTELINGE LOTTY

Lotty Hirsch-May werd geboren in Frankfurt am Main, haar echtgenoot Ludwig in Speyer. Ze hoorden tot de vele Duitse Joden, die vanwege de nazi-terreur naar Nederland waren uitgeweken. Ze vestigden zich in Rotterdam, maar mochten er niet blijven. Vanaf september 1940 moesten buitenlandse vluchtelingen de kuststreek verlaten.

TWEE JAAR NOG SAMEN

In februari 1941 kwam het echtpaar in het pension in de Crabethstraat wonen. Twee jaar waren ze hier samen, ze zullen een teruggetrokken leven hebben geleid. Medebewoonster Mietje en bovengenoemde buurtgenoten werden gearresteerd in oktober 1942, maar Lotty en Ludwig waren kennelijk nog niet aan de beurt voor deportatie.

GROTE APRILRAZZIA

Op 9 april 1943 was het zover. Het was de dag van de grote razzia van SS en politie op het Joods bejaardentehuis op de Oosthaven. Alle bewoners van dat tehuis werden die avond gearresteerd en ook de meeste overgebleven Joodse stadgenoten moesten zich daar melden voor arrestatie. Alleen Lotty werd gearresteerd. Haar echtgenoot Ludwig (66) bleef ziek achter. Hij overleed binnen enkele dagen na haar verdrijving uit Gouda en werd begraven op de Joodse begraafplaats.

VIA WESTERBORK NAAR DE DOOD

In een ellenlange trein werden alle gearresteerden via Rotterdam 'op transport gesteld' naar Westerbork en daar op de 10de april vastgezet.

Lotty zat een maand gevangen in dit doorgangskamp, waar een schijn van normaliteit werd opgehouden. Misschien heeft ze er nog gehoord van het overlijden en de begrafenis van haar man. Half mei volgde haar deportatie naar Sobibor. Daar werd ze drie dagen later vermoord. Voor haar was er geen graf.

Twee Stolpersteine herinneren nu in de Crabethstraat aan naam en lot van Mietje en Lotty.

(ingekort verhaal uit het boek 'Hier Woonden - Stolpersteine Gouda)

